

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

1. Przedmiotowe zasady oceniania uwzględniają następujące elementy wiedzy, umiejętności, postawy:

- wiedza o języku,
- składnia i fleksja,
- części mowy i ich funkcje w zdaniu,
- nieodmienne części mowy,
- znaczenie i stosowanie związków frazeologicznych,
- wiedza o literaturze,
- znajomość treści omawianych utworów literackich,
- różnicowanie gatunków literackich, wskazywanie ich cech charakterystycznych,
- elementy analizy i interpretacji,
- właściwe posługiwanie się terminologią,
- formy wypowiedzi,
- poprawne redagowanie różnych form wypowiedzi: opowiadanie, opis, list, streszczenie, notatka, wywiad, sprawozdanie, recenzja, rozprawka, charakterystyka, wybrane formy użytkowe (życzenia, ogłoszenia, zaproszenie, dedykacja, CV, list motywacyjny, podanie),
- konstruowanie wypowiedzi ustnej i doskonalenie form komunikacji,
- ortografia i interpunkcja,
- wyrażanie szacunku dla dorobku minionych pokoleń, patriotyzm,
- pogłębianie wiedzy poprzez docieranie do różnych źródeł (nie tylko literackich),
- umiejętność pracy w zespole.

2. Kontrola osiągnięć uczniów

Pisemne:

- odpowiedzi na pytania
- rozwiązywanie wskazanych zadań, wykonywanie ćwiczeń
- testy (diagnostyczne i sumujące)
- redagowanie tekstu użytkowego
- redagowanie formy literackiej.

Ustne:

- kilkudzaniowa wypowiedź
- opowiadania
- czytanie tekstów
- prezentacja
- recytowanie

Praktyczne:

- Plakat
- Prezentacja
- Projekt
- album

3. Formy sprawdzania osiągnięć i umiejętności uczniów:

- Prace klasowe stylistyczne.
- Testy kompetencji czytelniczych.
- Testy i sprawdziany gramatyczne obejmujące wybrany zakres materiału.

- Krótkie sprawdziany sprawdzające znajomość określonego problemu.
- Kartkówki z 3 ostatnich lekcji.
- Odpowiedzi ustne.
- Recytacja, inscenizacja.
- Prace domowe.
- Zeszyt przedmiotowy.
- Aktywność ucznia na lekcji.

Trzy razy w semestrze uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do zajęć bez podawania przyczyny. **Nie dotyczy to jednak obowiązkowych prac klasowych, zapowiadanych z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.** W wypadku nieobecności pracę klasową należy napisać w innym terminie. Niedostateczną i dopuszczającą cenę z pracy klasowej lub sprawdzianu można poprawić w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Poprawa każdej oceny jest dobrowolna i odbywa się w terminie wyznaczonym przez nauczyciela w ciągu 2 tygodni od rozdania prac. Poprawa może nastąpić tylko jeden raz. Bieżące ocenianie w postaci kartkówki **nie podlega** poprawie.

Proponowane ocenianie testów literacko-gramatycznych

Procenty	Ocena szkolna
0 – 30%	1
31 – 50%	2
51 – 70%	3
71 – 90%	4
91 – 100%	5
100% + wykonanie dodatkowych zadań wykraczających poza program nauczania	6

Kryteria oceny dyktand

Oceny za dyktando:

(uczniowie bez dysfunkcji)

ortografia, interpunkcja, estetyka pisma bez zarzutu (0 błędów) – **bardzo dobry**

1 – 2 błędy, estetyka bez zarzutu – **dobry**

3 – 4 błędy – **dostateczny**

5 – 6 błędów – **dopuszczający**

7 i więcej błędów – **niedostateczny**

3 błędy interpunkcyjne to 1 błąd ortograficzny drugorzędny

(uczniowie z dysfunkcjami: dysortografia)

Kryteria dotyczą uczniów posiadających opinię z poradni psychologiczno-pedagogicznej, w której potwierdzono określone deficyty i charakter zaburzeń

ortografia, interpunkcja, estetyka pisma bez zarzutu (1 błąd) – **bardzo dobry**

2 – 3 błędy, estetyka bez zarzutu – **dobry**

4 – 5 błędy – **dostateczny**

6 błędów i powyżej – dopuszczający (uczeń z deficytem **nie otrzymuje oceny niedostatecznej**)

5 błędów interpunkcyjnych to 1 błąd ortograficzny drugorzędny

W ocenie prac pisemnych uczniów z dysgrafią uwzględnia się wartości merytoryczne i sposób ich przekazania (kompozycja, poprawność językowa, styl). Poprawność ortograficzna nie decyduje o ocenie pracy, jednak uczeń zobowiązany jest do ćwiczeń ortograficznych obejmujących zakres materiału.

KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘĆ DYDAKTYCZNYCH

1. **Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:**

- a) opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- b) samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- c) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- d) posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- e) aktywnie uczestniczy w lekcjach (pełni funkcję asystenta nauczyciela) i zajęciach pozalekcyjnych,
- f) z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- g) tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- h) odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- i) wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
- j) współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
- k) wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

2. **Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:**

- a) opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- b) samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- c) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- d) posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- e) aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- f) bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- g) tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- h) aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- i) wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.

3. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- b) samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,
- c) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
- d) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- e) bierze czynny udział w lekcji,
- f) wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.

4. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- b) samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- c) odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- d) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- e) wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
- f) niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,
- g) rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- h) wykonuje obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy.

5. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- b) większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- c) czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- d) ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
- e) nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
- f) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- g) nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,
- h) pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy,
- i) często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej, ale podejmuje próby.

6. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej,
- b) ma kłopoty z techniką czytania,
- c) nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- d) nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,
- e) wykazuje się niechęcią do nauki,
- f) zaniedbuje wykonywanie prac domowych,
- g) nie angażuje się w pracę grupy.

KRYTERIA OCENY PRAC PISEMNYCH - DŁUŻSZYCH FORM WYPOWIEDZI

REALIZACJA TEMATU

Kryteria – oceny	dopuszczający (2)	dostateczny (3)	dobry (4)	bardzo dobry (5)	celujący (6)
Zrozumienie tematu pracy.	Treść pracy częściowo związana z tematem (min. 50% treści).	Treść pracy na ogół związana z tematem, choć niektóre fragmenty luźno z nim związane	Treść pracy zgodna z tematem; dopuszczalne drobne odstępstwa.	Treść pracy w pełni realizuje wymogi tematu.	Treść pracy w pełni i twórczo realizuje wymogi tematu

KOMPOZYCJA

Kryteria – oceny	dopuszczający (2)	dostateczny (3)	dobry (4)	bardzo dobry (5)	celujący (6)
Zgodność pracy z wymaganą formą.	Praca w sposób elementarny realizuje wymogi przyjętej lub narzuconej formy wypowiedzi.	Niekonsekwentne przestrzeganie przyjętej/ narzuconej formy wypowiedzi.	Praca w zasadzie realizuje wymagania przyjętej/ narzuconej formy wypowiedzi; dopuszczalne drobne odstępstwa	Praca w pełni realizuje wymagania przyjętej/ narzuconej formy wypowiedzi. Zachowana jedno-rodność formy.	Praca w pełni realizuje wymagania przyjętej/ narzuconej formy wypowiedzi.
Układ treści.	Kompozycja luźna; brak trójdzielności i akapitów; nieproporcjonalność części (np. rozbudowany wstęp, nikłe rozwinięcie tematu, brak wniosków końcowych), zaburzenia spójności.	Kompozycja luźna, ale trójdzielna, części nieproporcjonalne, zastosowane przynajmniej trzy akapity wyznaczające wstęp, rozwinięcie i zakończenie pracy, zakłócenia spójności.	Kompozycja przemyślana, trójdzielna i na ogół proporcjonalna, akapity stosowane, ale czasami niekonsekwentnie, wstęp bywa schematyczny, wnioski końcowe ogólnikowe.	Kompozycja przemyślana, trójdzielna i harmonijna, wstęp oryginalny, obszerne i rzeczowe rozwinięcie tematu, samodzielne i twórcze wnioski w zakończeniu pracy, akapity stosowane umiejętnie.	Jak na ocenę bdb; a ponadto zaskakujące oryginalnością i problematycznym ujęciem argumenty i refleksje; wnioski końcowe zamknięte uniwersalną puentą.

SŁOWNICTWO

Kryteria – oceny	dopuszczający (2)	dostateczny (3)	dobry (4)	bardzo dobry (5)	celujący (6)
Słownictwo.	Słownictwo ubogie, wyrazy potoczne, liczne powtórzenia.	Słownictwo ubogie, brak synonimów lub ich złe użycie, liczne powtórzenia.	Słownictwo urozmaicone, stosowne do stylu wypowiedzi, zgodne z intencją piszącego, stosowanie synonimów, sporadyczne powtórzenia.	Słownictwo bogate, świadczące o erudycji piszącego, bogata synonimika.	Słownictwo bogate, znacznie wykraczające poza ramy programu.

JĘZYK

Kryteria – oceny	dopuszczający (2)	dostateczny (3)	dobry (4)	bardzo dobry (5)	celujący (6)
Poprawność językowa	Występują liczne błędy fleksyjne, frazeologiczne, stylistyczne.	Występują dość liczne błędy językowe.	Sporadycznie występują błędy językowe.	Dopuszczalne dwa błędy językowe.	Nie występują błędy językowe.

ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA

Kryteria – oceny	dopuszczający (2)	dostateczny (3)	dobry (4)	bardzo dobry (5)	celujący (6)
Ortografia i interpunkcja	Liczne błędy świadczące o słabym opanowaniu zasad pisowni i interpunkcji.	Liczne błędy świadczące o słabym opanowaniu zasad pisowni i interpunkcji, mniej błędów podstawowych niż na ocenę dopuszczającą.	W miarę poprawne stosowanie zasad pisowni i interpunkcji, dopuszcza się 3-4 błędy ort. (w tym 2-3 błędy podstawowe) i kilka, kilkanaście interpunkcyjnych.	Zadowolające stosowanie zasad ortografii i interpunkcji, dopuszcza się 2-3 błędy ort. (w tym 1 podstawowy) oraz kilka interpunkcyjnych.	Jak na ocenę bdb. Dopuszcza się 1 błąd ort. drugorzędny oraz 2-3 błędy interpunkcyjne.